

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет освітніх технологій

Кафедра української філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКУМ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для студентів

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітній рівень перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

освітня програма Українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література

статус дисципліни нормативна

Форма здобуття освіти: денна

Навчальний рік: 2023/2024

Семестр: I, II

Кількість кредитів ЄКТС: 2,2

Мова навчання: українська

Форма підсумкового контролю:

I семестр – залік

II семестр – іспит

Розробник:

Пашинська Л. М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Галина МІНЧАК

Схвалено на засіданні кафедри української філології,
протокол № 12 від 26 січня 2024 року.

Завідувач кафедри

Мирослава БАГАН

Схвалено на засіданні вченої ради філологічного факультету освітніх технологій,
протокол № 8 від 29 січня 2024 року.

Голова вченої ради факультету

Марія ПИСАНКО

1. Мета вивчення навчальної дисципліни – систематизація знань із української мови, одержаних у школі, у багатьох випадках розширення та поглиблення теоретичних знань і умінь із сучасної української мови, набутих студентами в середній школі і при вивченні вступу до мовознавства, а найголовніше – вироблення умінь орфографічної та пунктуаційної грамотності, правильності мовлення, зокрема допомога в оволодінні необхідними орфоепічними, граматичними та стилістичними нормами, робота над удосконаленням культури зв'язного усного мовлення. Це пропедевтичний курс, який покликаний підготувати студентів до засвоєння інших предметів, передусім теоретичних дисциплін усього лінгвістичного циклу.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) **4** кредитів ЄКТС;

120 годин, у тому числі:

I семестр:

кредитів ЄКТС: 2

60 годин, у тому числі:

лекції – 0 год.

семінарські заняття – 0 год.

практичні заняття – 30 год.

консультації – 0 год.

самостійна робота – 30 год.

II семестр:

кредитів ЄКТС: 2

60 годин, у тому числі:

лекції – 0 год.

семінарські заняття – 0 год.

практичні заняття – 30 год.

консультації – 0 год.

самостійна робота – 30 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування тем з української мови в закладах загальної середньої освіти.

Знання основних законів милозвучності української мови; принципів українського правопису; орфоепічних норм української мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

«Практикум з української мови» є одним із засадничих курсів для підготовки вчителя-словесника. Формування грамотності студентів як критерію освіченості людини є провідним компонентом у структурі профільної підготовки. Орфографічні й пунктуаційні вміння і навички безпосередньо пов'язані із загальною культурою особистості й дають змогу реалізувати ціннісний навчальний і розвивальний аспекти української мови в усіх видах мовленнєвої діяльності. Так, студенти у процесі опанування пропонованого курсу не лише засвоюють теоретичні надбання лінгвістичної науки, а й осягають культури усного й писемного мовленнєвого спілкування. Тому визначальним напрямом роботи викладача-словесника на заняттях за програмою «Практикум з української мови» є підготовка грамотної особистості, яка на належному рівні вміє практично користуватися українським правописом у найрізноманітніших життєвих ситуаціях та професійній діяльності.

5. Завдання (навчальні цілі) навчальної дисципліни «Практикум з української мови» полягають у формуванні в студентів *компетентностей*, а саме:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з української та англійської мов, з української та зарубіжної літератури, із педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 4. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, здійснюючи політкоректну та етичну комунікацію з представниками різних соціальних груп та національних культур; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 5. Здатність до прийняття обґрунтованих ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків на основі чинного законодавства, здатність працювати автономно та в команді, мотивуючи людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність та підприємливість (підприємницька компетентність).

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел і проведення досліджень на належному рівні, дотримуючись принципів академічної доброчесності (дослідницька компетентність).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних норм української і англійської мов в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих у конкретному мовному середовищі.

ФК 2. Здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про українську та англійську мови як особливі знакові системи, їхню природу, функції, рівні та забезпечувати формування комунікативних компетентностей учнів.

ФК 3. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку й значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК 5. Здатність формувати в учнів ключові компетентності й уміння, спільні для всіх компетентностей і здійснювати інтегроване навчання; розвивати в них критичне мислення та ціннісні ставлення.

ФК 6. Здатність добирати й використовувати сучасні й ефективні методики, методи, технології та засоби навчання, виховання й розвитку учнів.

ФК 7. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 9. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 18. Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК 19. Здатність планувати освітній процес з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, прогнозувати його результати.

ФК 20. Здатність до організації освітнього процесу з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, виховання й розвитку учнів, застосування різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

ФК 21. Здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання учнів; забезпечувати формування в учнів умінь самооцінювання та взаємооцінювання.

ФК 23. Здатність обґрунтовувати, планувати та виконувати дослідницький проєкт, аналізувати й узагальнювати його результати; апробувати їх у формі публікацій і наукових доповідей.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. Знати; 2. Уміти; 3. Комунікація; 4. Автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	1.1. Знати принципи українського правопису.	Практичні заняття. Вправи, тести. Індивідуальні завдання.	Усне поточне опитування. Експрес-контроль. Самостійна робота на оцінку.
	1.2. Знати норми української мови.		
2.	2.1. Уміти виявляти знання з усіх програмних тем фонетики, графіки, орфографії, морфеміки, словотвору, морфології.	Індивідуальні та групові презентації студентів за обраними темами, дотичними до матеріалу курсу.	Тематичний контроль: індивідуальне та фронтальне опитування; поточне тестування.
	2.2. Уміти аналізувати різні види простого і складного синтаксичного цілого, розрізняти диференційні ознаки синтаксичних одиниць, правильно оперувати знанням принципів пунктуації.		
3.	3.1. Вільно спілкуватися українською мовою, грамотно писати тексти різного жанрового і стильового спрямування, дотримуватися послідовності, точності, конкретності, правильності та об'єктивності викладу думок; дотримуватися лексичних, граматичних, орфоепічних, орфографічних, пунктуаційних, акцентуаційних та стилістичних мовних норм.	Індивідуальні практичні завдання. Обговорення матеріалу в режимі діалогу із постановкою проблемних питань.	Поточне тестування; оцінювання презентацій.
4.	4.1. Відповідальність за належний рівень практичного користування українським правописом у найрізноманітніших життєвих ситуаціях та професійній діяльності.	Індивідуальні практичні завдання.	Усне поточне опитування. Модульна контрольна робота.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання з дисципліни (код)	1.1.	1.2.	2.1.	2.2.	3.1.	4.1.
Програмні результати навчання (назва)						
ПРН 3. Здатність пояснювати особливості розвитку та дискусійні питання української мови й літератури в шкільному курсі базової середньої освіти, формувати в учнів повагу й зацікавлення до поглибленого вивчення української мови й літератури.	+	+	+	+	+	+
ПРН 4. Демонструвати належний рівень володіння сучасною українською і англійською мовами з дотриманням фонетичних, орфоепічних, лексичних, граматичних, стилістичних норм для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного спілкування, співпрацюючи з колегами, представниками інших культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+	+			+	+
ПРН 7. Здатність використовувати принципи, методи, технології, прийоми та способи створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською та англійською мовами в майбутній професійній діяльності.	+	+		+	+	+
ПРН 12. Здатність формувати українсько- й англійськомовну комунікативну компетентність учнів під час класної і позакласної роботи для розв'язання комунікативних завдань у життєвих ситуаціях, застосовуючи сучасні методи, технології та прийоми навчання і виховання; забезпечувати діалог культур у процесі вивчення англійської мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурного спілкування.	+	+		+		+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів для дисципліни «Практикум з української мови» має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
-------	-----------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

1.	Передбачений підсумковий контроль (I семестр) – залік	1. Аудиторна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50
2.	Передбачений підсумковий контроль (II семестр) – іспит	1. Аудиторна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Іспит	50 20 30

8.1 Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Оцінювання усних відповідей студентів.

При оцінюванні усних відповідей студентів на теоретичні питання враховується їхній обсяг і повнота, а також ілюстрування прикладами:

- оцінка 5: «відмінно» ставиться, якщо відповідь самостійна, правильна, повна, з доречними прикладами;
- оцінка 4: «добре» ставиться, якщо відповідь самостійна, правильна, достатня, але без прикладів;
- оцінка 3: «задовільно» ставиться, якщо відповідь недостатня чи з помилками»;
- оцінка 2: «незадовільно» ставиться, якщо студент не відповідає на запитання.

2. Оцінювання тестових завдань.

- оцінка 5: «відмінно» ставиться в разі 100 % правильних відповідей;
- оцінка 4: «добре» ставиться в разі 90 % правильних відповідей;
- оцінки 3: «задовільно» ставиться в разі 60 % правильних відповідей;
- оцінка 2: «незадовільно» ставиться в разі якщо студент виконав завдання на 59 % і менше.

3. Оцінювання індивідуальної контрольної роботи.

При оцінюванні самостійної роботи враховуються обсяг виконаних завдань і якість їх виконання:

- оцінка 5: «відмінно» ставиться в разі бездоганного виконання всіх завдань;
- оцінка 4: «добре» ставиться в разі бездоганного виконання 75 % завдань;
- завдання, виконане на 50 % чи більше ніж на 50 %, але менше ніж на 70 % за умови правильного виконання, заслуговує оцінки 3: «задовільно»;
- оцінка 2: «незадовільно» ставиться, якщо завдання виконане менше ніж на 50 %.

- підсумкове оцінювання залік (I семестр), іспит (II семестр)

(іспит / диференційований залік / залік)

8.2 Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється за 4-бальною шкалою – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Вона оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

з підсумковим контролем – залік:

- «відмінно» – 50 балів;
- «добре» – 40 балів;
- «задовільно» – 30 балів;
- «незадовільно» – 20 балів;
- нез'явлення на МКР – 0 балів;

з підсумковим контролем – іспит:

- «відмінно» – 20 балів;
- «добре» – 16 балів;
- «задовільно» – 12 балів;
- «незадовільно» – 8 балів;
- нез'явлення на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Іспит може відбуватися в усній / писемній формі. Максимальний екзаменаційний бал становить 30. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в екзаменаційний рейтинговий бал у такий спосіб:

- «відмінно» – 30-бали;
- «добре» – 23 бали;
- «задовільно» – 18 балів;
- «незадовільно» – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті:

«5» – студент виявив широку обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до наукового мовлення, вміння самостійно розв'язувати культуромовні проблеми.

«4» – студент засвідчив достатню обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до наукового тексту й недостатнє вміння грамотно викладати власну думку.

«3» – студент має обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, низький рівень володіння культурою наукового мовлення.

«2» студент виявив незнання теоретичного матеріалу та неспроможність грамотно, чітко й логічно викладати наукові спостереження.

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

8.3 Шкала відповідності оцінок.

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	– А	зараховано
82 – 89 балів	– В	
75 – 81 бал	– С	
66 – 74 бали	– D	
60 – 65 балів	– E	
59 балів і нижче	– FX	

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
лекції	семінарські / практичні заняття		само-стійна робота	лекції	семінарські / практичні заняття		само-стійна робота		
І семестр									
Змістовий модуль 1. Українська мова – національна мова українського народу. Фонетика і правопис. Будова слова і правопис									
1.	Українська мова – національна мова українського народу. Місце української мови серед мов світу. Закон «Про мови» в Україні й передумови його прийняття. Культура мови і мовлення. Мовна норма. Становлення українського правопису і його сучасні проблеми. Вхідне тестове випробування.	6	-	4	2	-	-	-	-
2.	Фонетика і правопис. Принципи українського правопису. Правопис слів іншомовного походження. Написання складних власних імен та прізвищ іншомовного походження. Термінологія у професійному спілкуванні.	10	-	4	6	-	-	-	-
3.	Ономастика як наука і як сукупність власних назв. Статус власних назв і	8	-	4	4	-	-	-	-

	мовна політика. Принципи вживання великої літери. Лапки у власних назвах. Словники у професійному мовленні.								
4.	Правопис приголосних. Чергування приголосних звуків при словозміні. Чергування приголосних звуків при словотворенні. Подовжені м'які приголосні. Подвоєння букв унаслідок збігу. Подвоєння букв в іншомовних словах.	6	-	2	4	-	-	-	-
5.	Милозвучність української мови. Спрощення в групах приголосних.	6	-	4	2	-	-	-	-
6.	Правопис ненаголошених голосних. Чергування голосних.	8	-	4	4	-	-	-	-
7.	Творення і правопис складних слів. Правопис складноскорочених слів і графічних скорочень.	8	-	4	4	-	-	-	-
8.	Морфеміка української мови. Предмет морфеміки. Одиниці морфеміки. Морфемна структура слова в українській мові. Поняття морфеми. Типи морфем. Принципи правопису значущих частин слова. Словотвір. Словотвірна структура слова в українській мові. Поняття твірної основи. Способи словотвору. Словотвір іменників, прикметників, дієслів, прислівників.	8	-	4	4	-	-	-	-
9	Усього годин за I семестр	60	-	30	30	-	-	-	-
II семестр									
Змістовий модуль 2. Морфологія і правопис. Синтаксис і правопис									
1.	Змінювані іменні частини мови (іменник, прикметник, числівник) та займенник. Дієслово. Інфінітив дієслова та його граматичні ознаки. Основа	12	-	6	6	-	-	-	-

	інфінітива й основа теперішнього часу та дієслівні форми, які від них утворюються. Минулий час. Дійсний, умовний та наказовий способи дієслів. Складний і складений майбутній часи. Визначення дієвідміни дієслова за його неозначеною формою. Безособові дієслова та тематичні групи, які вони утворюють.								
2.	Незмінювані частини мови (прислівник, службові частини мови, вигук). Прислівник як частини мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Службові частини мови: прийменник, сполучник, частка. Синонімія прийменників. Перехід самостійних слів у прийменники. Різниця між сполучниками і сполучними словами. Вигук.	16	-	8	8	-	-	-	-
3.	Поняття про синтаксис. Словосполучення як складова частина речення. Будова словосполучень. Типи підрядних словосполучень за морфологічною ознакою головного слова. Типи підрядного зв'язку. Сміслові відношення між словами. Речення. Будова речення. Типи речень. Інтонація та розділові знаки в реченні. Просте речення. Розділові знаки в простому реченні. Поняття про однорідні члени речення. Відокремлені члени речення. Слова, синтаксично не пов'язані з членами речення. Поняття про звертання. Способи	16	-	8	8	-	-	-	-

	вираження звертань. Розділові знаки при звертанні. Поняття про вставні слова, словосполучення і речення. Вставні слова та їх семантичні групи. Розділові знаки при вставних словах, словосполученнях і реченнях. Вставлені слова, словосполучення і речення. Розділові знаки при них. Слова-речення та вигуки.								
4.	Складне речення. Розділові знаки в складному реченні.	12	-	6	6	-	-	-	-
5.	Пряма мова і цитати.	4	-	2	2	-	-	-	-
6	Усього годин за II семестр	60	-	30	30	-	-	-	-
7	Усього годин за рік	120		60	60				

10. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Авраменко, О. М. (2019). *Було – стало: зміни в правописі*. Даринка.
2. Блажко, М., Омельчук, С. (2020). *Правописний практикум з української мови*. Норми нової редакції «Українського правопису». Грамота.
3. Бодик, О., Рудакова, Т. (2021). *Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія*. Центр учбової літератури.
4. Бондар, О. І., Карпенко, Ю. О., Микитин-Дружинець, М. Л. (2006). *Сучасна українська літературна мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія: навчальний посібник*. Академія.
5. Васенко, Л. А., Дубічинський, В. В., Кричець, О. М. (2019). *Фахова українська мова*.
6. Городенська, К. Г. (2014). *Українське слово у вимірах сьогодення*. КММ.
7. Грищенко, А. П., Мацько, Л. І., Плющ, М. Я., Тоцька, Н. І. (2002). *Сучасна українська літературна мова: підручник*. Вища школа.
8. Лаврінець, О., Симонова, К., Ярошевич, І. (2019). *Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія*. Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».
9. Микитюк, О. (2014). *Культура мовлення: особливості, завдання, цікавинки*. Вид-во Львівської політехніки.
10. Микитюк, О. (2020). *Сучасна українська мова: самобутність, система, норма*. Вид-во Львівської політехніки.
11. Мойсієнко, А. К., Бас-Кононенко, О. В., Бондаренко В. В. (2013). *Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник*. Знання.
12. Пашинська, Л. М. (2019). Лексичні недоліки й помилки у правничій сфері. *Тенденції та перспективи формування професійної лексики*. Ірпінь. С. 149-152.
13. Пашинська, Л. М., Школа Г. М. (2021). Нормативне вживання прийменників у юридичній сфері. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи*. XVII Всеукраїнська науково-практична конференція. Київ. С. 174-177.

14. Пашинська, Л. М., Школа Г. М. (2019). Порушення літературних норм у професійному мовленні. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету*. Київ. С. 104-108.
15. Плющ, М. Я., Бевзенко, С. П., Грипас Н. Я. (2005). *Сучасна українська літературна мова: підручник*. Вища школа.
16. Пономарів, О. Д., Різун, В. В., Шевченко, Л. Ю. (2005). *Сучасна українська літературна мова: підручник*. Либідь.
17. Український правопис. (2019). Наукова думка.
18. Хворостяний, І. (2020). *Українська мова*. Лайфхаки.
19. Ющук, І. П. (2004). *Українська мова: посібник для студентів вишів*. Вища школа.

Додаткові:

1. Вознюк, Г. Л., Булик-Верхола, С. З., Василюшин, І. П., Гнатюк, М. В., Ментинська, І. Б., Шмілик, І. Д. (2016). *Українська мова за професійним спрямуванням*. Навчальний посібник-практикум. Вид-во Львівської політехніки.
2. Дубічинський, В. В. (2004). *Українська лексикографія: історія, сучасність та комп'ютерні технології*.
3. Єрмоленко, С. Я., Бибик, С. П., Коць, Т. А., Сюта Г. М., Чемеркін, С. Г. (2013). *Літературна норма і мовна практика*. Вид-во «Аспект-Поліграф».
4. Левченко, О. (2012). *Науковий стиль: культура мовлення*. Вид-во Львівської політехніки.
5. Русанівський, В. М., Тараненко, О. О. (Ред.). (2000). *Українська мова: енциклопедія*. Укр. енциклопедія.
6. Ужченко, В. Д., Ужченко, Д. В. (2007). *Фразеологія сучасної української мови: навчальний посібник*. Знання.
7. Фаріон, І. (2017). *Мовна норма: пошук істини*. Місто НВ.
8. Ющук, І. П. (2002). *Лексика української мови: навчальний посібник*. КМУ.

11. Додаткові ресурси:

1. Ділова українська мова. – Режим доступу: [http://pidruchniki.com / 1973042038349/dokumentoznavstvo/dilova_ukrayinska_mova](http://pidruchniki.com/1973042038349/dokumentoznavstvo/dilova_ukrayinska_mova)
2. Капелюшний А. Практична стилістика української мови. – Львів, 2001. – Режим доступу: http://shron.chtyvo.org.ua/Kapeliushnyi_Anatolii/Praktychna_stylistyka_ukrainskoi_movy.pdf.
3. Лінгвістичний портал з української мови. – Режим доступу: <http://mova.info>.
4. Мовознавство. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/>
5. Підручник. Сучасна українська літературна мова (Шевчук С.) – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1584072040522/dokumentoznavstvo/suchasna_ukrayinska_literaturna_mova_-_shevchuk_sv
6. Світ слова: фонетика. – Режим доступу: <http://svitslova.com/mova/fonetyka-grafyka.html>
7. Стилiстика української мови. – Режим доступу: <http://oldukrajinnostika.upol.cz/Docs/Stylistyka.htm>
8. Українська мова. – Режим доступу: <http://www.linguist.univ.kiev.ua/WINS/pidruchn/imen/vlad.htm>
9. Українська мова: Енциклопедія. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/>
10. Український лінгвістичний портал: «Словники України» on-line. – Режим доступу: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
11. Уроки державної мови. – Режим доступу: <http://mova.kreschatic.kiev.ua/index.html>.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.